

AKCE

Slavnosti, festivaly a folklór

Bílé Karpaty a jejich předhůří nepřitahují jen turisty a sportovce, ale také milovníky tradic a folklóru. Patrně nejznámějšími událostmi jsou mezinárodní **festival ve Strážnici**, **Hornácké slavnosti ve Velké nad Veličkou**, **letní Kopaničácké slavnosti ve Starém Hrozenkově**.

V průběhu zimy tady probíhají také zajímavé kulturní akce, jako je Festival masopustních tradic **Fašank ve Strání** nebo tradiční **silvestrovský přechod Bílých Karpat** se setkáním Čechů a Slováků na nejvyšším vrcholu, Velké Javořině. Akce vždy končí slavnostním zapálením Vátry přátelství na náměstí ve Strání.

FOTO: WWW.SLOVACKO.CZ

→ vým opakem výstavného sídla na Moravě. Turistu tady skoro nepotkáte, o vstupné se starat rovněž nemusíte, a už když uvidíte jeho siluetu na šest set metrů vysokém vápencovém bradle, pochopíte, že se za jeho zdmi nebydlela zženštilá hrabata. Lednici považují na Slovensku za nejnepřístupnější hrad. Tuto výhodu využili mnozí majitelé včetně loupeživých rytířů, kteří odtud vyjížděli drancovat okolí. Později se na hradě ukrýval před Habsburky moravský uprchlík – českoobratrský kněz a autor díla Světlo v temnotách Mikuláš Drábik.

Jediná cesta do paláce a na hradní nádvoří vede tunelem vytesaným ve skalním masívu, nejvyšší skalní partie stavitelé využili jako pozorovatelnu. K ní

vede osmdesát vysekaných schodů, k nimž musíte nejprve vystoupat po dlouhatánském kovovém žebříku. Vrcholový rozhled po Kopaničích ovšem vzpomínky na útrapy hravě zahladí.

Druhá ze zřícenin leží jižněji. I ona je srostlá se skalními hroty a i ona se chlubit jedním nej. Hrad Vršatec, přilepený jako vlaštovčí hnízdo ke skalní stěně, je totiž nejvýše položenou tvrzí na vápencovém bradle na Slovensku. Ani tady nemusí návštěvník počítat vstupné a přetahovat se s ostatními turisty o nejkrásnější místo k výhledu do považského údolí. Oba hrady byly součástí 130 km dlouhého řetězu strážních pevností, rozmístěných na obou březích Váhu. ●

KAMILA MACHALOVÁ

Cyklovýlet na Velkou Javořinu

Start náročného celodenního cyklovýletu o délce 87 km ve Strážnici i cíl v Hradčovicích leží na železniční trati, kterou můžete použít ke zpáteční cestě. Ti, kdo se na tuto vzdálenost necítí, mohou vynechat výjezd na Velkou Javořinu a od Kamenné Boudy rovnou sjet po cyklotrase 46 na Horní kopec. Zkrátí si tím trasu o 13,5 km na 73,5 km. Trasu lze pokládat za středně obtížnou a je na ní několik míst k občerstvení. Ze Strážnice vyjedeme po cyklotrase 46 po silnici a zvolna stoupáme proti proudu říčky Radějovky do Radějova (5). Tady skončila otevřená krajina, přiblížili jsme se pod hřeben Bílých Karpat a stáčíme se podél hranice. Za Radějovem míjíme vlevo vrchol Travičnou s rozhlednou. Až k zotavovně Lúčna (9) s koupalištěm a chatovou osadou vede silnice, odtud se mění v lesní cestu a ostřeji stoupá na vrchol Výzkumu (439 m) (13,5) s výhledem na jih k hlavnímu hřebeni. Z vrcholu

sjedeme po silnici do Malé Vrbky a pak po rovině do Hrubé Vrbky (16,5) s objekty lidové architektury. Zde se narodil Matěj Pavlík (biskup Gorazda), popravený za ukrývání atentátníků na Heydricha. Teď už jen po silnici dojedeme do prastaré obce Velká nad Veličkou (20). Od 19. stol. je národopisným střediskem slováckého Hornácka. Zvýrazňuje ji gotický kostel sv. Magdalény a několik domů lidové architektury. Silnicí do Javorníka (22) dojedeme ještě po rovině a pak budeme stále více stoupat k Zámečnickým mlýnům (27,5), k rekreační osadě Vápenka (31,5) s koupalištěm a pak prudčeji ke křižovatce u Kamenné boudy (36). Ti, kdo nechtějí na vrchol Velké Javořiny, pokračují dál k cíli, my ostatní po cyklotrase 5052 námáhavě stoupající lesní cestou na nejvyšší vrchol Bílých Karpat Velkou Javořinu (970 m) (44) na česko-slovenské hranici. Během druhé světové války tudy přešlo na 2500 Čechů na

Slovensko, aby bojovali proti okupantům. Z holého temene s věží televizní retranslační stanice se nabízí kruhový rozhled na Moravu i Slovensko. Kolem Holubyho chaty na slovenské straně vzniklo turistické a lyžařské středisko. Stejnou cestou sjedeme zpět ke Kamenné boudě (52) a po lesních cestách s cyklotrasou 5051 zvolíme traverz Velké Javořiny s prudkým sjezdem k hlavní silnici do Květné a po ní ještě níž do Strání (62) s lidovou architekturou. V dlouhé obci při silnici bývala dřív tvrz a dvůr. Sklármny založené v roce 1794 patří k nejstarším u nás. Umělecky hodnotné jsou zvláště broušené soupravy z křišťálu. Masopustní zvyky, hlavně tanec „Pod šable“, zaujaly i hudebního skladatele Leoše Janáčka. Od této chvíle budeme mít Bílé Karpaty za zády. Na konci obce vjedeme na polní cestu doleva a po ní později lesem vystoupáme nad silnici na Horní Kopec (67) a po cyklotrase 5052 dokončíme dnešní výlet. Cestou uprostřed

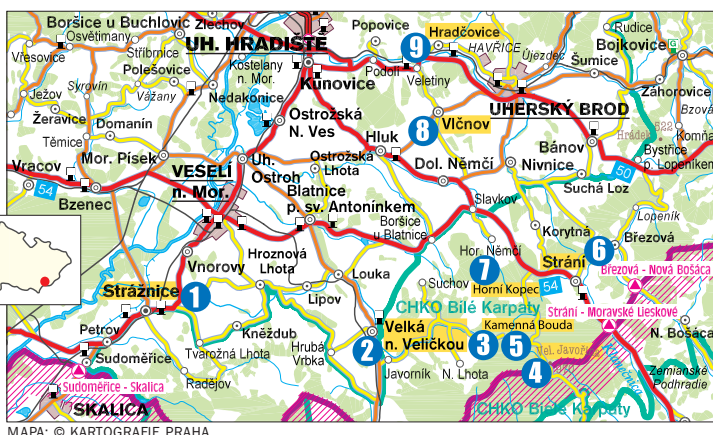
pastvin, které tvoří přírodní památku Dráhy s bohatou teplomilnou flórou a faunou, sjedeme do Horního Němčí (70,5) s kostelem sv. Petra a Pavla a pak už po silnici mírně sjíždíme do Slavkova, okrajem Dolního Němčí (na počátku vsi vpravo a vzápětí po silnici vpravo) dojedeme do Vlčnova (81,5). Ten si získal proslulost každoroční jízdou králů. Pak už jen lesním údolím projedeme do Veletin a přes říčku Olšavu k železniční stanici v Hradčovicích (87).

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

TRASA: 1. Strážnice – 46: 2. Velká nad Veličkou (20) – 3. Kamenná bouda (36) – 5052: 4. Velká Javořina (970) (44) – 5. Kamenná bouda (52) – 5051: 6. Strání (62) – 46: 7. Horní Kopec (68) – 5052: 8. Vlčnov (81,5) – 9. Hradčovice (87).

MAPA: Chříby, Bílé Karpaty a Vizovické vrchy, cykloturistická mapa 1:100 000, edice KČT č. 26

MAPA: © KARTOGRAFIE PRAHA